

Røde Kors

MAGASINET

NR 4 - 2017

Juleaksjonen på TV 2

– DET HANDLER OM Å GI BARN I NØD EN MULIGHET

Vendela Kirsebom

Møt vår nye
president
Robert Mood

Intervju med
Lars Saabye
Christensen

Se Juleaksjonen på TV 2 lørdag 16. desember kl. 20.00

Møter du mennesker som har det vanskelig?

Da er kunnskap om selvhjelp nyttig.

Selvorganisert selvhjelp tar utgangspunkt i mennesker som på eget initiativ ønsker å gjøre noe med problemer de sliter med.

For noen er selvhjelpsgrupper et selvstendig alternativ, for andre et supplement til behandling. Eller det kan være en del av en forebyggende eller rehabiliterende aktivitet for bedre å sette seg i stand til å håndtere livet.

I en selvhjelpsgruppe møtes mennesker for å jobbe med problemene sine, dele erfaringer og utforske muligheter. Det handler ikke alltid om å bli kvitt problemene, men om å finne nye måter å håndtere dem på. Menneskers erfaringer er den viktigste kunnskapen i dette arbeidet. Selvorganisert selvhjelp er gratis.

Selvhjelp Norge er et nasjonalt kompetansesenter for selvorganisert selvhjelp som arbeider på oppdrag fra **Helsedirektoratet**. Selvhjelp er satt på dagsorden gjennom Nasjonal plan for selvhjelp (IS-2168).

Møter du mennesker som kan ha nytte av å snakke med andre i en liknende situasjon som dem?

Kontakt oss for mer informasjon eller bestill materiell på våre nettsider.

Leder

Takk for innsatsen i 2017!

På slutten av 2017 er det verdt å ta litt tid til å oppsummere året som har gått for Røde Kors. Det har vært et hektisk år med store utfordringer ute og hjemme. Røde Kors har arbeidet målrettet for å avdekke, hindre og lindre nød og lidelse. Først og fremst vil jeg berømme alle våre 50 000 frivillige og andre støttespillere for en fantastisk innsats i året som har gått. Dere er bærebjelken i vår humanitære innsats!

■ Året vi legger bak oss har vært preget av håp, men også fortvilelse, bekymring og internasjonale kriser. Samtidig som vi jobber langsiktig for å styrke våre søsterforeninger har vi måttet svare akutt på internasjonale humanitære behov. I Jemen og Øst-Afrika har over 20 millioner mennesker vært avhengige av nødhjelp for å overleve på grunn sult, tørke og konflikt. I Bangladesh har over 600 000 flyktninger krysset grensen fra Myanmar. Historiene fra flyktningene jeg møtte om vold og overgrep gjør sterke inntrykk og heldigvis kan vi gjøre en forskjell – feltsykehuset vårt er det eneste kirurgiske tilbudet til flyktningene. Barna og mødre som overlever vanskelige fødsler fordi de får hjelp på vår fødestue, gir håp og optimisme midt i det vonde.

■ I 2017 har Røde Kors lansert åtte fellesverk (aktivitetshus for ungdom) i hele landet. Fellesverket gir ungdom et sted å føle seg hjemme, et sted å være, lære og

mestre. Vi ser fra behovene som avdekkes i rapporten Sosial Puls, at nettopp tettere oppfølging av ungdom og en satsing på oppvekst er avgjørende for å hjelpe flest mulig, tidligst mulig.

■ Landsmøtet i Haugesund 6.–8. oktober ga hele Røde Kors en solid vitamininnspørting. Takk til alle som bidro til et flott landsmøte! Retningen vi har satt i vårt hovedprogram for 2017–2020 gir oss en gjenkjennelig trygghet, samtidig som vi fornyer oss og løfter frem arbeid for barn og unge som én av Røde Kors sine målsetninger.

■ Helt til slutt vil jeg komme med en personlig anbefaling: Juleaksjonen på TV 2 er julens viktigste TV-kveld. Lørdag 16. desember klokken 20 kan du oppleve en stjernespekket aften hvor artister og kjendiser står klare sammen med Røde Kors for å hjelpe de som trenger det aller mest. Sendingen skal bidra til å gi barn i nød en mulighet. Med det mener vi mulighet til å overleve barndommen, få helsehjelp og ikke dø av sult og underernæring i land som Guatemala, Pakistan, Somalia og Sør-Sudan.

Bernt G. Apeland,
generalsekretær i Norges Røde Kors

« Takk for innsatsen du har bidratt med i 2017! Mye tyder på at utfordringene ikke blir mindre i 2018.

RØDE KORS-MAGASINET
04/2017 96. ÅRGANG

Utgiver:
Røde Kors i Norge
President:
Robert Mood
Generalsekretær:
Bernt G. Apeland

Ansvarlig redaktør:
Øistein Mjærum
Redaktør:
Marianne Wellén
Forsidefoto:
Eivind Sørli
Redaksjonens
adresse: Postboks 1
Grønland, 0133 Oslo

Telefon: 22 05 40 00
E-post:
marwel@redcross.no
Design: Spoon AS,
www.spoonagency.no
Trykk: Stibo Graphic
Trykt utgave:
ISSN 1503-5786
Digital: ISSN 1892-7971

Adresseendringer
eller **andre**
henvendelser:
Kontakt
kundeservice på
rodekors.no

Det store bildet

MOBIL HELSEHJELP

I en landsby i Somaliland, september 2017

I Somalia har det ikke regnet skikkelig på fire-fem år. I denne landsbyen i Somaliland må folk bruke tre timer hver dag på å hente vann. Mange av dem er nomader som har kommet hit etter å ha mistet dyrene sine. Over halvparten av befolkningen i Somalia er avhengige av nødhjelp. Somalisk Røde Halvmåne har en mobil helseklinikk som kommer til denne landsbyen to ganger hver uke.

I forbindelse med Juleaksjonen på TV 2 besøkte vi området sammen med Øystein «Pølsa» Pettersen. Les om hans møte med Somalia på side 14.

RØDE KORS I VERDEN

Foto: Irak Røde Halvmåne

1 Iran og Irak Kraftig jordskjelv

Et jordskjelv rammet det fjellrike grenseområdet mellom Irak og Iran 12. november. Flere tusen mennesker ble skadet, og over 400 ble drept.

Frivillige fra Røde Halvmåne i Nord-Irak og Iran satte i gang med søk, redning og førstehjelp til ofrene for det massive jordskjelvet som målte 7,3 på Richters skala.

Foto: Myanmar Røde Kors

2 Myanmar Volden fortsetter

Tre måneder etter at den siste volden brøt ut i Rakhine i Myanmar har Røde Kors-bevegelsen nådd mer enn 150 000 mennesker i Rakhine-staten med livreddende nødhjelp.

Røde Kors er en av de største humanitære aktørene som for tiden kan operere i de berørte områdene i Nord-Rakhine og har levert mat og vann til over 100 000 mennesker siden august.

Førstehjelp, mobile helseklinikker og levering av helsetjenester til sykehus er også en del av responsen.

3 1,7

Peru

millioner mennesker i Peru er blitt rammet av værphenomenet «El Niño», et uvær som fører med seg sterke stormer, hagl og økt nedbør.

Det startet i begynnelsen av januar i år, med kraftig regn som forårsaket oversvømmelser som ødela hus, avlinger og mange familiers levebrød.

Nesten 403 000 hus har kollapset og er ubeboelige eller skadet, og myndighetene i Peru anslår at 159 mennesker har mistet livet. 400 frivillige fra Peru Røde Kors har deltatt i hjelpearbeidet med støtte fra Det internasjonale Røde Kors. De rammede har fått utdelt nødhjelp, mat og rent vann. I tillegg til utbedring av hygiene- og sanitæranlegg.

Foto: Tonje Tingberg

Fikk behandling: En jente på fem år og en gutt på tre år var de første som ble behandlet på pestavdelingen til Røde Kors der de fikk bamser av legen som behandlet dem.

4 Madagaskar Over 2000 er smittet av «svartedauden»

Antall personer som antas smittet av pest på Madagaskar er allerede fem ganger høyere enn det som er vanlig i løpet av en sesong. Hittil er rundt 200 døde.

På Madagaskar er det årlige utbrudd av pest med cirka 400 tilfeller og 100 dødsfall hvert år. Det som er spesielt i år er at utbruddet skjedde tidligere enn vanlig og at pesten også har spredd seg til byene, som til hovedstaden Antananarivo. Situasjonen har fått både verdens helseorganisasjon (WHO) og Røde Kors til å slå alarm. Flere tusen frivillige fra Røde Kors jobber nå med å spre informasjon om sykdommen og mange flere læres opp. Det er også opprettet et eget behandlingssenter for lungepest.

Juleaksjonen på TV 2:

Gi barn i nød en mulighet

Lørdag 16. desember kl. 20 går startskuddet for den nesten tre timer lange Juleaksjonen på TV 2. Det blir sterke og rørende historier, nære møter og flere musikalske høydepunkt. Målet er å skaffe nye Røde Kors-faddere.

Dette er kvelden da artister og kjendiser stiller opp sammen med TV 2 og Røde Kors for å gi barn i nød en mulighet. Flere kjente fjes blir å se på skjermen. Programledere er Erik Thorstvedt, Kadafi Zaman og Guri Solberg. Vendela Kirsebom, Lothepus, Hanne Sørvaag og Øystein «Pølsa» Pettersen er noen av dem som har vært med Røde Kors til ulike steder i verden. Du kan lese om deres opplevelser på de neste sidene.

Spesialskrevet sang til Juleaksjonen
Emelie Hollow, kjent fra TV 2-programmet «The Stream» har laget låta «Feeling of Christmas» til Juleaksjonen.

– Jeg elsker jul, og har julestemning nesten hele året, men for noen er høytiden

en tung og ensom tid. Denne sangen handler om nettopp dette – og hvor viktig det er spesielt i julen, å verne om de som trenger det mest, sier Hollow.

Felles dugnad for barn som trenger det
Juleaksjonen på TV 2 er et strålende eksempel på en felles dugnad hvor mange bidrar med det de kan for å gjøre verden til et litt bedre sted. TV 2 fyller flatene sine med viktige og engasjerende historier, kjente artister bidrar med flott musikk, og Røde Kors sørger for at bidragene fra det norske folk kommer dit de skal.

Gled dere til julens viktigste TV-kveld!
Juleaksjonen blir sendt på TV 2 lørdag 16. desember kl. 20.

Leder dugnad for barn: Kadafi Zaman, Guri Solberg og Erik Thorstvedt er programledere for Juleaksjonen på TV 2. De ønsker velkommen til en sterk og rørende TV-kveld.

Foto: Øyvind Ganesh Eknes/TV 2

Bli fadder du også!

Send FADDER til 2272 eller gå inn på rodekors.no

Juleaksjonen i Bangladesh

Født på flukt

– Nå må pappa forlate teltet, sier legen. Pappa rikker seg ikke. Han tviholder på kjæresten som ligger på operasjonsbordet.

Tekst og foto: **Arild Blomkvist**

En halvtime tidligere. Ambulansen parkerer utenfor sykehusfeltene til Røde Kors i Cox's Bazar i Bangladesh. Rundt står det norske leger og sykepleiere og en tolk. En høygravid jente i 20-årene legges på en bære. Hun er overført fra Leger Uten Grensers helseklinikk med store blødninger og løftes inn i operasjonsteltet med akutt behov for kirurgisk behandling. Hun har en baby i magen som må ut fort.

Helsepersonellet fra Røde Kors er klare til å gjennomføre et keisersnitt. Et rutineinngrep i Norge, men i dette tilfellet noe som kan utgjøre forskjellen på liv og død for både mor og barn. Babyens pappa er med på forberedelsene til operasjonen i teltet. Han er svært bekymret og bøyer seg over den gravide kjæresten sin og klemmer og trøster henne. Hun er i ferd med å gå inn i full narkose og er livredd.

Utenfor feltsykehuset

Siden slutten av august har den lille byen Cox's Bazar mot grensen til Myanmar blitt overfylt av over 600 000 nyankomne utmattede, dehydrerte og underernærte

Nyfødt: Denne guttebabyen ble født på feltsykehuset til Røde Kors i Bangladesh. Mor, far og barn ble tatt godt hånd om av det norske helsepersonellet.

Bangladesh

mødre, fedre og barn. Unge og gamle. Barn uten foreldre og foreldre uten barn.

På et lite område bor de under en presenning eller i et skur under elendige forhold. Lite tilgang til vann, mat, toaletter, dusjer. Mange er redde, mange er traumatiserte, mange er syke og mangler egentlig alt. De fortsetter å komme i tusentall hver uke, og mange tusen antas å være på vei.

En liten gutt blir født

– Nå må pappa forlate teltet, sier en av legene. Pappa rikker seg ikke. Tviholder. Legen gjentar. – Pappa må ut nå! En sykepleier tar ham med ut.

Kirurgien lager et snitt i magen på kvinnen. Fostervannet renner og i løpet av kort tid kommer en bitteliten og blek guttekropp til syne. Den er helt stille. Ikke en lyd. Stemningen i teltet er konsentrert. Stille, med unntak av pipelyder fra utstyret som gjør det mulig å redde liv.

Babyen tas med til en annen seksjon av teltet. Den har hjerterytmene, men sliter med å puste selv. En sykepleier legger en pumpe til ansiktet og begynner å gi luft inn i lungene. Det pågår lenge. Veldig lenge.

– Ryktene om sykehuset går i området nå. Alle blir behandlet likt, det koster ikke penger og pasientene får god hjelp og støtte, sier Anette Huitfeldt. Hun har nylig kommet hjem fra Cox's Bazar som jordmor ved feltsykehuset, og forteller om travle dager siden dørene åpnet. Hun vet at de ansatte kommer til å få mye å gjøre fremover.

Feltsykehuset redder liv

Anette er 61 år og har vært jordmor i snart 35 av dem. Til daglig er hun blant annet jordmor ved Oslo Universitetssykehus, og har vært med på flere oppdrag for Røde Kors. I Nepal, Filippinene og nå Bangladesh.

Hun forteller at feltsykehuset tar imot pasienter med komplikasjoner som mindre helseklinikker i området, som ikke har kirurgi, ikke kan behandle. Spesielt gravide som har flyktet fra volden i Myanmar er sårbare, og i løpet av de første ukene er det omtrent så mange som fire av ti nyfødte som ikke overlever fødselen.

– Det er summen av mange ting de har opplevd på flukt. De har ikke hatt medisinsk tilsyn eller svangerskapskontroller på lang tid. Noen har infeksjoner

og er syke, andre er underernærte og dehydrerte. Det kan dessverre føre til spontanaborter og dødfødsler. Vi kan gjøre operative inngrep som redder liv til både mor og barn, men vi klarer ikke å redde alle, sier Huitfeldt.

Liv i leiren

Så ser vi en liten finger begynne å bevege seg. Humøret tar seg opp. Pumpingen fortsetter. En liten hånd knyttes og den første lille lyden høres fra det lille nye mennesket som har kommet til verden.

– Det ser ut til at alt står bra til med barnet, han puster og har gode hjertelyder. Mor er i ferd med å få lukket såret etter keisersnittet og får snart babyen til brystet så den kan begynne å suge, sier operasjonssykepleier Kirsti Asskildt.

Navlestrengen kuttes og guttens pappa får komme tilbake til teltet. Han er rolig og ser babyen få hjelp til sine første pust og åpne øynene for aller første gang. Denne babyen er en som legene og sykepleierne klarte å redde. Om et par dager drar den lille familien tilbake til en uvis fremtid i leirene, hvor det nå bor 800 000 andre mennesker som også har flyktet fra volden i Myanmar.

Cox's Bazar i Bangladesh

- Over 800 000 har flyktet fra Myanmar til Bangladesh.
- Røde Kors åpnet et feltsykehus i oktober som tilbyr kirurgi, fødeavdeling, røntgen og isolasjonsavdeling.
- Myndighetene i Bangladesh har registrert 22 484 barn uten foreldre frem til 28. oktober.
- Man frykter kolera og utbrudd av meslinger.
- Hvert fjerde barn antas å være underernært.

Juleaksjonen i Chiquimula, Guatemala

- Hvordan vil fremtiden for disse barna bli?

For familien Ramírez i Guatemalas utkant handler hver dag om å få tak i mat så barna skal slippe å gå sultne.

Tekst og foto: **Eivind Sørli**

Guatemalas tette regnskog regner det kraftig, og de karrige veiene forvandles til små elver av gjørme. I et lite skur av bølgeblikk bor alenemoren Etelvina (28) med fem barn. Hundene i området begynner å bjeffe og ule når Vendela Kirsebom kommer på besøk med en Røde Kors-delegasjon. Barna kommer løpende og gapskratter av alt spetakkelet.

– Velkommen, sier Etelvina gjennom en åpning i skuret, bak en planke som fungerer som dør.

Barføtt i gjørma

Tåken har trukket over de bratte grønne åsene, som et lysegrått teppe i landskapet. Lufta er varm, men bakken rå og kald.

Etelvina har ingen som kan hjelpe henne med å reparere skuret de bor i, en skjør og skjev konstruksjon av grener, bølgeblikk og bananblader.

I det bratte landskapet renner regnvannet inn over jordgulvet. Guttene har gummistøvler, men jentene går rundt i gjørma uten sko.

På plassen rundt det skjeve skuret ligger det søppel strødd. Familien har ikke do, så de gjør sitt fornødne i skogen.

Lek og barnlig tøys er ikke noe disse barna bruker mye tid på. De eldste barna må passe på de yngste og hjelpe moren med å finne mat, hente vann og sanke ved. Kanskje er det derfor de er i ekstase når Vendela svinger dem rundt, leker og tøys med dem. Etter

leken kaster Elida (4) seg ned i Vendelas fang og Blanca (7) klatrer på ryggen hennes og studerer øringene.

Seng av grener og striesekker

Sandra (12), Etelvinas niese, gikk på skole til tredje klasse og er den eneste i familien som kan lese og skrive.

Ingen av barna går på skole nå. Etelvina har ikke råd til å kjøpe skolebøker og blyanter.

– Jeg blir opprørt og sint. Det er så urettferdig at det ikke finnes ord for det, sier Vendela.

Hun sitter på sengen i skuret der familien bor, en seng laget av grener, skitne pledd og noen striesekker. Denne senga må fire av barna dele om natten. Stemmen brister og Vendela greier ikke holde tårene tilbake.

Helsekoordinator i Guatemala Røde Kors María Martha Tuna ser barn i samme situasjon som Sandra, Elida og Blanca hver dag.

– Dette er dessverre veldig typisk. Mange familier i

Lek og moro: Elida (4) fryder seg over å bli svingt rundt av Vendela.

Guatemala har ikke råd til skole, klær og bøker. De har ofte lite mat å spise. Om lag halvparten av barna i dette landet er feil- eller underernærte.

Mange jenter blir mødre tidlig

– Jeg er redd for at jenter som Elida vil få egne barn altfor tidlig og ikke få noen utdanning. Ofte er det gutten i en søskenflokk som blir sendt til skolen, hvis noen av dem i det hele tatt.

Røde Kors startet nylig et prosjekt i området for å fremme mor-barn-helse. Befolkningen her vet lite om sykdommer, symptomer, ernæring og helse. Basiskunnskaper om hygiene og sunn mat er noe av det Røde Kors prøver å lære bort. Målet er at flere nyfødte skal vokse opp og bli sunne barn og ungdommer.

Vendela håper Juleaksjonen på TV 2 vil inspirere flere til å bli Røde Kors-faddere og slik bidra til Røde Kors' arbeid blant annet her i Guatemala.

Chiquimula, Guatemala

- Om lag halvparten av alle barn i Guatemala er feil- eller underernærte
- Fattigdom, mangel på rent vann og sanitærforhold gjør at mange rammes av diaré sykdommer
- Røde Kors starter nå et helseprosjekt for mødre og barn
- Målet er å redusere dødeligheten blant gravide, nyfødte og barn under fem år
- Røde Kors-frivillige i lokalsamfunnet jobber med å spre kunnskap om helse, bl.a. gjennom opplæring i hygiene og amming, i samarbeid med lokale helsesentre

Juleaksjonen i Somalia

– Reisen har endret livet mitt

Skiløper Øystein «Pølsa» Pettersen ble med Røde Kors til Somalia. Temmelig langt unna nærmeste snøflekk i et område preget av tørke.

Tekst og foto: Olav A. Saltbones

Flere regntider har passert uten at nok vann har kommet. Nå er over halvparten av befolkningen i Somalia avhengig av nødhjelp.

– Den største forskjellen på disse menneskene og oss er at balansen deres mellom å ha det bra og ha det dårlig er så skjør. Og det har gjort kanskje størst inntrykk, sier Øystein Pettersen etter reisen til Somalia.

Drømmer om helt grunnleggende ting

I utkanten av Hargeisa i Somaliland møtte han en tre år gammel jente som gjorde sterkt inntrykk. Nemo bor i en leir der folk bor som har flyktet fra tørken har søkt tilflukt, på jakt etter en mulighet til å overleve.

– I mine øyne ser jeg slum. Men ingen her klager over hvordan de bor. Ingen her sier til meg at de trenger et nytt hus. Her spør de om helt basic ting som «det ville vært veldig allright med tilgang til legehjelp når vi trenger det». «Det hadde vært veldig allright å hatt litt granne vann». Alt de ber om er muligheten til å overleve, de ber ikke om noe mer, sier Pettersen.

Hvorfor skal folk se Juleaksjonen på TV 2?

– Fordi jeg har akkurat vært på en reise til Somalia som har endret livet mitt. Som har endret hvordan jeg ser på mennesker og hvordan jeg ser på forskjeller i verden. Hvis jeg kan bidra til at du også kan få en annerledes oppfatning av hvordan virkeligheten er, så hadde det vært fantastisk. Derfor skal du se på Juleaksjonen på TV 2. Og hvis ikke jeg klarer det, kan jeg love deg masse sterke inntrykk og mange flotte mennesker. Så hvis du setter av litt tid lørdag kveld vil jeg bli veldig glad.

Somalia:

- Somalia har vært rammet av tørke de siste 4–5 årene
- I 2011 døde 258 000 mennesker i en forferdelig hungersnød
- 365 000 barn er akutt underernærte
- Røde Kors har over 100 helseklinikker og 52 mobile helseklinikker i Somalia
- Helseklinikkene har et spesielt fokus på barn og mødre

Juleaksjonen i Sør-Sudan

Lothepus i Sør-Sudan

Det er kun tre kilometer å gå fra stedet der Salma bor til huset de har flyktet fra. Likevel kan de ikke flytte hjem igjen.

Tekst og foto: Olav A. Saltbones

Leif Einar Lothe, mest kjent som «Lothepus» reiste med Røde Kors til Sør-Sudan. Der møtte han ni år gamle Salma og moren hennes Christina. Familien har en sterk historie. Da kampene brøt ut i hjembyen Wau i juni i fjor, slapp de alt de hadde i hendene og flyktet i sikkerhet.

De bor fremdeles på området utenfor en kirke i byen, sammen med 100 andre familier. Salmas far ble borte den dagen, og fremdeles vet de ikke hva som har hendt ham.

I Juleaksjonen på TV 2 forteller Lothepus om situasjonen til de familiene han møtte i Sør-Sudan. De som har flyktet fra kampene og forlatt hjemmene sine.

– Så lenge de blir boende i teltleirene får de ikke produsert mat, verken til seg selv eller for å tjene penger, sier han.

Hva tenker du om hun jenta du møtte og hennes framtid?

– Jeg håper selvfølgelig at det går bra med henne. Men det vet jeg jo ikke. Det er ikke lett dette her. Det er ingen kjære mor å vokse opp her. Det er helt sikkert.

Sør-Sudan

- Sør-Sudan er verdens yngste land
- Over 7,6 millioner mennesker trenger nødhjelp
- 4 millioner er på flukt
- Røde Kors jobber med nødhjelp og helse

Juleaksjonen i Libanon

Traumer i et barnesinn

På overflaten virker han som en trygg, blid og god gutt, men traumene fra krigen i hjemlandet Syria river i ham hver dag.

Tekst og foto: **Arild Blomkvist**

På overflaten virker han som en trygg, blid og god gutt, men traumene fra krigen i hjemlandet Syria river i ham hver dag. Utenfor et betonghus i Chouf i Libanon sitter Dora Thorhallsdottir og Nour El Masri. Dora er relasjonsterapeut og standup-komiker fra Norge. Nour er 11 år gammel og har flyktet fra Syria til Libanon med familien sin.

Sterk historie: Dora Thorhallsdottir blir grepet av det Nour (11 år) forteller om flukten fra Syria.

– Jeg er redd om dagen og jeg er redd om natten. Snikskytterne jobber dag og natt. Når jeg må på do, er jeg redd for å gå alene.

Dora får høre om hvordan det er å leve i krig og om marerittene det kan skape hos en liten gutt. Hun spør hva han husker fra Syria.

– Vi hadde strøm og vann. Jeg lekte med vennene mine og vi var veldig lykkelige. Vi lekte overalt, men så var det plutselig døde overalt. Den som forlot huset sitt ble skutt. Jeg husker døde mennesker på veien, svarer Nour.

Han kjente mange som døde. Barna til onkelen, barna til tanta og begge bestefedrene.

– Jeg synes det er så trist at du har sett så mange forferdelige ting som du fortsatt bærer på inni deg, sier Dora og studerer gutten med hettejakka. Hun leter etter ordene. – En fin måte å gjøre det bedre for deg på, er å snakke med noen om hva du har sett.

Se Doras møte med Libanon og Nour på Juleaksjonen på TV 2.

Libanon

Folketal: 5 millioner

Flyktninger: 1,5 millioner fra Syria, 400 000 palestinere og 30 000–50 000 fra Irak

70 % av flyktningene lever under fattigdomsgrensa, og nærmere 30 % har ikke tilgang til rent drikkevann. Libanon Røde Kors hjelper 2000 med vannforsyning, latriner og opplæring hver måned. Libanon Røde Kors driver ni mobile helseklinikker som hver behandler 10 000–12 000 pasienter hver måned.

Røde Kors-fadder

Slik hjelper du barn i nød

Uendelig mange barn er uskyldige ofre for fattigdom, konflikt, naturkatastrofer og forfølgelse. 15 000 barn under fem år dør hver dag, og hvert femte sekund blir et nytt barn drevet på flukt. Som Røde Kors-fadder kan du hjelpe.

Bli fadder du også!

Send FADDER til 2272 eller gå inn på rodekors.no

Akkurat nå er rundt 30 millioner barn på flukt i verden. Usikkerhet og traumer er en del av deres hverdag. Ofte har de flyktet alene fordi foreldrene er døde eller ikke kunne bli med. Bare i Syria er seks millioner barn i akutt, humanitær nød.

Røde Kors-faddere hjelper mange av disse barna. Helt grunnleggende helsehjelp og ernæring er noe av det de trenger aller mest. Allerede fra dagen de blir født gir Røde Kors-faddere hjelp slik at de kan vokse opp.

Røde Kors-faddere støtter konkrete prosjekter i blant annet Pakistan, Guatemala, Sør-Sudan, Somalia, Burundi og Syria. I tillegg hjelper faddere når det er behov for akutt nødhjelp ved for eksempel jordskjelv, eller når folk må legge på flukt på grunn av konflikt og forfølgelse slik vi ser nå i Bangladesh.

Spørsmål og svar

Hva innebærer det å være Røde Kors-fadder?

Som Røde Kors-fadder gir du et fast månedsbeløp til det internasjonale arbeidet til Røde Kors som er rettet mot barn og unge. Du hjelper mange barn, ikke ett enkelt.

Hvor bor barna jeg hjelper?

Din støtte brukes til å hjelpe barn og deres familier i blant annet Burundi, Guatemala, Pakistan, Sør-Sudan, Somalia og Syria. Med midler fra Røde Kors-faddere kan vi også starte prosjekter i andre land.

Hvorfor trenger barna hjelp?

Fattigdom, sykdom, naturkatastrofer, krig eller konflikt er noen av årsakene til at barn trenger hjelp. Noen av barna i fadderprogrammene har mistet foreldrene sine og lever i egne barnehusholdninger. Din faste og langsiktige hjelp gjør at barna og familiene kan stole på at vi vil være til stede så lenge det trengs.

Hva går pengene til?

Støtten fra faddere bidrar blant annet til å bedre barns helse, som å forebygge og bekjempe malaria, diaré, kolera og meslinger. Faddere sørger for at barna kommer til sykehus og helseklinikker hvor de får behandling og medisiner. Din månedsstøtte gir familiene viktig utstyr

som vannkanner, tepper og myggnett for å beskytte seg mot malaria. Røde Kors-faddere hjelper med rent vann og forbedrer hygieniske forhold for å unngå diare og kolera.

Kan jeg få et eget fadderbarn?

Som Røde Kors-fadder hjelper du mange barn, ikke ett enkelt. Du bidrar til at det utvikles tiltak som også kan gjelde for en hel landsby, som å bygge brønner slik at alle får enkel tilgang til rent vann.

Hvordan får jeg informasjon?

Du får giverbrev tre ganger i året og SMS fra felt slik at du kan følge med på barnas hverdag og hvordan hjelpen virker.

I Pakistan: Hanne Sørvaag besøkte Røde Kors i Pakistan. Se hennes møte med Maria og moren på Juleaksjonen på TV 2.

Takk til våre samarbeidspartnere

Portrettet
Robert Mood

– Det handler om mennesker

– Det å ha omtanke for andre gjennom frivillighet er noe av det fineste som finnes, sier Robert Mood (58). Vår nye president mener at overgangen fra Forsvaret til en humanitær organisasjon egentlig er ganske liten.

Tekst: Camilla Gilje Thommessen Foto: Foto: Jan Kåre Ness

Det føles spennende, hyggelig, utfordrende. Jeg er ydmyk og gleder meg til å ta fatt på denne oppgaven. Under Røde Kors' landsmøte i oktober ble Robert Mood enstemmig valgt til ny president i Norges Røde Kors. For nordmenn flest er han kjent for sin lange karriere i Forsvaret. I tillegg har han markert seg som aktiv samfunnsdebattant og ble i 2016 tildelt Fritt Ords pris «for å ha vist stort ytringsmot i kritiske debatter om Forsvarets rolle i samfunnet».

Nå er han klar for Røde Kors. Mood trekker frem frivilligheten som den viktigste motivasjonen for å takke ja til vervet.

– Jeg har en genuin oppfatning av at veldig mye handler om mennesker. Omtanke for andre mennesker gjennom frivillighet er noe av det absolutt fineste og viktigste vi har. Dette er mennesker som bryr seg og som stiller opp døgnet rundt. Det er noe jeg har lagt merke til og beundret i alle de år hvor jeg har hatt gleden av å jobbe innen norsk forsvar, ikke minst i

Robert Mood

- Født 8. desember 1958 i Kragerø
- Bor utenfor Oslo med kone og sønn (8)
- Lang karriere i Forsvaret som offiser og general-løytnant. Vært generalinspektør for Hæren og var i 2012 sjef for FNs observatørstyrke i Syria etter tidligere å ha vært sjef for FNs observatørkorps i Midtøsten. Tildelt Fritt Ords pris i 2016
- Valgt til president i Norges Røde Kors etter Sven Mollekleiv i oktober 2017

«De som tror at her kommer en general som har tenkt å kommandere og bestemme i det vide og det brede, de kommer til å bli skuffet.»

Robert Mood

Foto: Scanpix

Foto: Glenn Thomas Nilsen

Foto: Jan Kåre Ness

FN-sammenheng hvor jeg har møtt veldig mange frivillige på bakken i konfliktområder.

Liten overgang fra Forsvaret til Røde Kors

Overgangen fra Forsvaret til en humanitær bevegelse kan virke stor. Men Mood tenker annerledes.

– Forhåpentligvis er det ingen motsetning. Jeg har alltid ønsket at det å bruke militære virkemidler skal og bør være siste utvei. Det å ha et nødvendig militært apparat handler om å unngå å komme i konflikt.

Denne typen tankegang og det jeg har lært gjennom å jobbe for FN og stabilisering ute, gjør at overgangen til et humanitært verv for meg fremstår som ganske liten. Og de som tror at her kommer en general som har tenkt å kommandere og bestemme i det vide og det brede, de kommer til å bli skuffet.

Lagarbeid gir resultater

At hans bakgrunn kan brukes positivt for Røde Kors, er Robert Mood derfor rimelig trygg på.

– Det handler i stor grad om å bidra til å sette en strategisk retning. Og så har jeg forhåpentligvis en brukbar forståelse av hva som kreves i en operativ setting. I tillegg har Forsvaret lært meg mye om samarbeid. Alle brikkene er utrolig viktige for at vi skal virke sammen som et hele. Det er ett lag som leverer resultater!

Han understreker samtidig at det er de frivillige, gjennom Landsmøtet, som setter agendaen for arbeidet fremover.

– Noe av det som er fryktelig spennende med Røde Kors er at det er en vital demokratisk organisasjon. Det er Landsmøtet som gir mandatet vi skal jobbe med fram mot neste landsmøte.

Oppvekstvilkår, lokal beredskap og de eldre

Mood trekker frem flere områder som blir viktige å satse på. Internasjonalt er det utfordringer rundt katastrofer og migrasjonsstrømmen, og her hjemme er det lokal beredskap. I tillegg er han opptatt av oppvekstvilkår og tilbud til de eldre.

– Skulle jeg gripe enda en sak som er et godt uttrykk for dette med å strekke ut en hånd til de som trenger det mest, så er det rusomsorgen. Tallet på overdosedødsfall i Norge er så vidt jeg vet dobbelt så stort som døde i trafikken. Vi må forsøke å finne «midtdelene». Den har jo hatt en enorm effekt på trafikkdødsfall. Hva er rusomsorgens midtdeler som kan hjelpe oss til å snu utviklingen?

Det er nok å ta tak i. Men Robert Mood har troen.

– Vi har store oppgaver som venter. Skal vi lykkes i å møte disse oppgavene, må vi gjøre det sammen. Som ett Røde Kors skal vi sammen fortsette å avdekke, hindre og lindre nød og lidelse.

1 I Syria: Robert Mood har en lang militær karriere bak seg. I 2012 ble han utnevnt av FN til å lede observatørkorps i Syria. Her er han sammen med Abu Kutaiba, kommandør for Free Syrian Army.

2 Nyutnevnt: Robert Mood overtar som president etter Sven Mollekleiv.

3 Møter frivillige: Robert Mood, sammen med Thomas Mæland og Kurt André Fransson fra Haugesund Røde Kors Hjelpekorps, foran båten til Lillesand Røde Kors.

Landsmøtet i Haugesund

Økt satsing på barn og unge

Arbeidet for barn og unge løftes frem som et overordnet mål etter landsmøtet i Røde Kors, som ble arrangert i Haugesund i oktober.

Tekst: Camilla Gilje Thommessen

Vår frivillige humanitære kraft utgjør en stor forskjell i samfunnet, sa avtroppende president Sven Mollekleiv til en fullsatt sal da han åpnet Røde Kors' 40. landsmøte 6. oktober.

Over 700 deltagere fra hele landet var samlet i Haugesund under landsmøtet, som er Røde Kors' høyeste myndighet og arrangeres hvert tredje år. Tillitsvalgte fra hele landet møttes

for å diskutere humanitære utfordringer og sette retning for Røde Kors.

De viktigste endringene

Landsmøtet vedtok nytt program som staker ut kursen for Røde Kors de neste tre årene. Hovedprogrammet har en enda tydeligere satsning på barn og unge enn tidligere.

Her er de viktigste endringene:

- Arbeid for barn og unge er løftet frem og er nå én av Røde Kors sine tre målsetninger.
- Hele organisasjonens beredskapsansvar, samt at Røde Kors er en viktig del av den norske redningstjenesten, er synliggjort som en del av vår samfunnsrolle.
- Arbeid for migranter og flyktningretten er tydeliggjort.
- Frivilligheten som Røde Kors sin viktigste ressurs, viktigheten av behovsrettede aktiviteter og endringsvillighet er fremhevet.

Tre overordnede mål

De tre overordnede samfunnsendringene Røde Kors bidrar til er:

- Forebygge og respondere for å redde liv
- Trygge lokalsamfunn for barn og unge
- Nærhet, inkludering og tilstedeværelse

Valg av ny president og andre verv

Under landsmøtet ble Robert Mood enstemmig valgt som ny president, og Morten Støldal fra Vestfold og Hanne-Marie Heggdal fra Sogn og Fjordane ble valgt til visepresidenter.

I tillegg ble nye landsråd for Røde Kors Omsorg og Røde Kors Hjelpekorps valgt, og nytt landsstyre, ny kontrollkomité og ny valgkomité kom på plass. Røde Kors Fortjenestemedalje og Hederstegn ble også delt ut.

- Les mer om hvem som ble valgt på rodekors.no.

Takket de frivillige: Statsminister Erna Solberg hilste på hjelpekorpsere og takket for innsatsen deres for hun talte til landsmøtet i Haugesund.

Årets mørkeste dag

Han ble superstjerne som 16-åring og bodde et halvt år på Grand Hotel. Så gikk han på en psykisk smell og flyktet fra rampelyset. Erlend Bratland vet hvordan det er å føle seg rar og utenfor. Nå vil han lyse opp årets mørkeste dag.

LIGHT UP

Tekst og foto: **Martin Gæver**

Jeg har hatt mange mørke dager. Livet mitt har ikke vært A4, kan du si. Jeg sto fram som homo-fil i den lille bygda mi som 12-åring, jeg vokste opp uten å vite hvem faren min er og så ble jeg jo kasta ut i showbiz altfor ung, uten at jeg visste noe om livet. Jeg har jo vassa i problemer! Den oppveksten har satt spor.

Sangleden forsvant i et helikopter

Erlend Bratland kommer fra en liten bygd på Vestlandet. Han slutta på skolen som 16-åring og ble kjent for det norske TV-publikummet da han vant talentkonkurransen «Norske talenter» på TV 2 i 2008. Ikke bare hadde han en særegen stemme, men gutten var lett å kjenne igjen med sitt fargerike hår og piercinger i ansiktet. Alle kjente Erlend.

– Det ble for mye. Altfor mye. Alle vil ha noe av deg. Jeg var jo superheldig. Jeg hadde min egen suite på Grand Hotel i Oslo. Alt ble gjort for meg, men det var bare et stort kaos. Jeg husker at jeg satt i et helikopter på vei fra Haugesund til Petter Stordalens fest i Oslo

der jeg skulle synge. Det var jo veldig kult, men jeg satt ikke pris på det. Gleden var borte. Da skjønte jeg at jeg måtte gi meg.

– Løsningen ble å flytte hjem til Husnes. Hjem til mamma og bestemor. Jeg hadde helt melt down. Det er noen måneder som jeg ikke husker noe ifra. Jeg trengte rett og slett omsorg.

Takker venner og bestemor

Det tok flere år før Erlend var klar for å stå på en scene igjen. Med hjelp fra familie og gode venner har han kommet seg opp på beina igjen og gjort seg bemerket i NRK-programmene Melodi Grand Prix og Stjerne-kamp.

– Jeg føler meg bedre nå. Jeg har begynt å like meg selv. Og så er jeg ikke så alene lenger, jeg har funnet folk som jeg ikke trodde fantes. Folk som er litt like meg selv. Og mennesker som har trua på meg. De vennene har endra livet mitt. Og så bestemor, såklart. Vi snakker i telefonen i timevis. Det er deilig å ha et anker i livet.

Ring noen! Røde Kors ønsker å bruke 21. desember til å minne om at for noen er hver dag like mørk, men at vi alle kan ta ansvar for å gjøre noe for at dagene blir litt lysere. – Ring noen du ikke pleier å ringe. Gå på besøk og ta med en pizza, oppfordrer Erlend Bratland.

Tilbake i rampelyset: Erlend Bratland deltok på «Stjernekamp» på NRK i år.

Årets mørkeste dag

Men nå mener Erlend at det er på tide at han gir noe tilbake fordi han har fått så mye hjelp til å takle motgang. I forbindelse med Røde Kors sin markering av årets mørkeste dag 21. desember vil han gi ut sangen «Run».

– Røde Kors hjelper så mange, på forskjellige måter. Derfor ønsker jeg å bidra med denne låta og gir strømmeinntektene til dette arbeidet. Til folk som har det tungt. Jeg har sunget sangen live i mange år og den er helt fantastisk. Den handler om at jeg skal stå ved siden av deg og hjelpe deg. Jeg elsker den sangen!

Light up, light up

As if you have a choice

Even if you cannot hear my voice

I'll be right beside you, dear

– Ring noen!

Røde Kors ønsker å bruke 21. desember til å minne om at for noen er hver dag like mørk, men at vi alle kan ta ansvar for å gjøre noe for at dagene blir litt lysere. Ifølge Erlend er det ikke så mye som skal til.

– Løft blikket fra sosiale medier og ring noen du ikke pleier å ringe. Bare for å skravle. Det trenger ikke å være mer enn det. Få folk til å smile. Gå på besøk og ta med en pizza, det gjør jeg hele tida.

Talent i 2008: Over natta ble Erlend stjerne da han vant «Norske talenter» på TV 2 i 2008.

Årets mørkeste dag

■ 21. desember snur solen. Dette betyr at vi, den dagen, opplever årets mørkeste dag. Dagene etter vil, for de fleste av oss, bli lysere og lysere frem mot sommeren. Røde Kors ønsker å bruke dagen til å minne om at noen opplever hver dag som like mørk. På årets aller mørkeste dag ber vi alle om å tenke etter; kan du lyse opp dagen for noen?

■ Røde Kors jobber hver dag for å bekjempe ensomhet og inkludere flere i fellesskapet. Ønsker du å vite mer om Røde Kors sine tilbud? Ta en titt på våre nettsider: rodekors.no/tilbudene

Foto: Julia Marie Naglestad/NRK

Ildsjelen

– Må lære å skynde meg langsomt

Hun fikk livsvarig medlemskap i dåpsgave og hadde sitt første oppdrag som pasientvenn som treåring. Det ligger i blodet, dette Røde Kors-genet.

Tekst: Marianne Wellén Foto: Therese Alne Bolin

Jeg hadde ikke noe valg, smiler Pernille Backer Lemming. Etter det første besøket med bestemoren som var pasientvenn på Sunnaas sykehus, har hun deltatt på utallige basarer, vært med i URK, vært lagleder i hjelpekorpsset, leder i Hobøl Røde Kors og aktiv i Østfold Røde Kors de siste 12 årene. I dag omtaler hun seg selv som Omsorgs-Pernille, og på landsmøtet i høst ble hun valgt til ny landsrådsleder for omsorg.

Brenner for stort sett alt

– Det er disse barna, da, som er utsatt for vold, mobbing og omsorgssvikt. Og så er det de eldre, de unge ensomme, og flyktingene, ramser hun opp.

– Jeg er veldig glad i å se behov, og så få til noe. Litt vel utålmodig, så jeg over meg på det. Jeg må forte meg litt langsomt, smiler hun.

Pernille har i en årrekke sett behov, startet aktiviteter lokalt som så er blitt utvidet til distriktet og etter hvert blitt nasjonale aktiviteter.

Arvelig belastet som hun er, med moren Kari Backer, tidligere aktiv i Barnehjelpen i Oslo Røde Kors, og bestemoren som var besøksvenn i over 30 år, har hun engasjert seg i det meste. Firebarnsmoren er i tillegg leirleder for Ferie for alle, styreleder i Indre Østfold Krisesenter og sitter i kommunestyret i Hobøl.

Pernille Backer Lemming

Alder: 58 år

Bosted: Hobøl, Østfold

Aktuell: Ny Landsrådsleder for omsorg

En av Pernilles hjertesaker er besøksvenn med hund.

– Jeg er over gjennomsnittet glad i hunder. Når vi kommer på eldresenteret, lyser de gamle opp når de får kose og klappe hunden. Og det er flere som deltar i turgrupper når det er med hunder. Ungdommene som er på leksehjelpen skynder de seg med oppgavene for å få lov til å gå tur med hundene, sier Pernille.

Nå er «Besøksvenn med hund» en landsomfattende aktivitet med over 600 ekvipasjer totalt i hele landet.

Kan bli ensom i alle aldre

Våketjenesten er en annen aktivitet hun har vært pådriver for.

– Jeg så en brosjyre for dette, da jeg besøkte svingemor på en institusjon i Danmark. Jeg tok den med meg hjem, og sammen med Nasjonalkontoret satte vi opp et prøveprosjekt i Moss. Nå har vi det tre steder i Østfold. Men dette må være en aktivitet der man ser at det er behov, sier hun.

Pernille er også bekymret over at vi har blitt verdensmestre på fellessamlinger, men dårligere på en til en.

– Min bestemor besøkte samme dame i 30 år, men vi må også kunne besøke en ung mann som er ensomhet, understreker hun.

– Man blir ensom i alle aldre, så jeg tror vi må tenke på en litt ny måte, slår den nyvalgte landsrådslederen fast.

RØDE KORS I NORGE

1 Oslo Julegrøt mot ensomhet

Julen er en tid for å gjøre en innsats for nabolaget, mener Tine, som sammen med Røde Kors inviterer 150 naboer på julegrøt.

Onsdag 13. desember inviterer Tine og Røde Kors 150 naboer til julegrøt og hyggelig prat hos Tine i Lakkegata i Oslo. Med «Et varmt måltid for nabolaget» ønsker Tine å inspirere alle, også andre bedrifter, til å tenke at julen er en tid for å gjøre en innsats for nabolaget og ikke minst å synliggjøre tiltak mot ensomhet.

Tine er en viktig partner og var i fjor sammen med Røde Kors initiativtageren til «Vennskapsfrokost», der de i forbindelse med TV-aksjonen arrangerte frokoster på asylmottak over hele landet. Årets arrangement med oppfordring om å knytte nye vennskap til naboer gjennom et varmt måltid skjer kun i Oslo, men vi håper hele Norge blir med til neste år.

2 Østfold Røde Kors-prisen til Lisleby Fotballklubb

Lisleby Fotballklubb i Østfold mottok årets Røde Kors-pris for lavterskeltilbudet «Fotball Fritid» som sosialiserer og integrerer barn og unge.

Røde Kors-prisen er en anerkjennelse for en betydelig innsats i humanitært og eller sosialt arbeid nasjonalt eller internasjonalt.

«Fotball Fritid» ble startet som gratisaktivitet for unge i 2014, samme år som Lisleby preget nyhetsbildet gjennom rapporter om at syv personer fra samme gate i Lisleby reiste til Syria for å slutte seg til IS som fremmedkrigere. Fotballklubben snudde en negativ trend i lokalsamfunnet med økt radikaliserings og voldelig ekstremisme, og viste hvordan frivilligheten kan skape tillit gjennom trygg, voksen tilstedeværelse.

Foto: Glenn Thomas Nilsen

Delte ut kake og pris: Robert Mood delte ut Røde Kors-prisen til Lisleby Fotballklubb.

3 Vitnestøtte vant EU-pris

Vitnestøtteordningen til Røde Kors vant i år prisen «Crystal Scale of Justice», en europeisk pris for innovativ og effektiv praksis i det juridiske system.

Å ha opplevd eller ha vært vitne til en kriminell handling kan være skremmende. Å skulle vitne etterpå om det som har skjedd vil ofte føles både ubehagelig og vanskelig. En vitnestøtte kan være til verdifull hjelp i en slik situasjon.

Prisen som vitnestøtte vant, skal fremme prosjekter som tar sikte på å effektivisere og optimalisere praksisen i domstoler, juridiske prosesser og organiseringen i det juridiske system. Prisen ble delt ut i Edinburgh av Europarådet. Røde Kors gikk til topps blant 37 søknader fra 18 ulike land.

Vil du blir vitnestøtte? Les mer på rodekors.no

4

Sør-Trøndelag Georgia lærte om beredskap i Sør-Trøndelag

Da Georgia Røde Kors besøkte Sør-Trøndelag Røde Kors i oktober, fikk de være med på en stor beredskapsøvelse med Hjelpekorpset i Melhus. Det var nyttig for alle parter.

Målet med samarbeidsprosjektet mellom Sør-Trøndelag Røde Kors og Georgia Røde Kors er at begge parter skal øke sin kompetanse gjennom gjensidig erfaringsutveksling.

I Georgia har ikke Røde Kors mannskap trent for søk- og redningsoppdrag, til tross for at det er mye turisme i de georgiske fjellene og at landet er utsatt for jordskred og flom.

– For oss har dette vært en fin mulighet til å lære om søk og redning. Vi hadde tre deltakere med på beredskapsøvelse i Melhus, hvor vi fikk god innsikt i hvordan Hjelpekorpset opererer i Norge, forteller assisterende generalsekretær i Georgia Røde Kors Nia Burtikashvili.

Foto: Marius Sunde Tvinnereim

– Røde Kors gir meg gode minner fra oppveksten

Forfatter Lars Saabye Christensen ble så inspirert av å lese sin mors referater fra møtene i Røde Kors at han måtte skrive en ny roman om dem.

Tekst: Marianne Wellén Foto: Olav A. Salbones

Frivillig tvang: - Jeg gikk med bøsse fra dør til dør på Fagerborg da det var Røde Kors-innsamlinger. Det var mor som ba meg, så det var umulig å si nei – ikke en sjans!

Da jeg fant mors gamle protokoller og sirlige nedtegnede referater fra møtene i Fagerborg Røde Kors fra 1948 og frem til sytti-tallet, slo det meg hvilken gullgrube dette var, forteller Lars Saabye Christensen.

I hans siste roman, «Byens spor», skildres menneskene som levde i Oslo og Fagerborg på 50-tallet. Området der han selv vokste opp. Morens Røde Kors-referater går igjen i romanen som en rød tråd.

Et interessant kvinneunivers

– Det slo meg hvor givende det var å lese disse referatene. Det ga et bilde av en tid, og det ga et bilde av noen mennesker og noen holdninger som inspirerte meg som forfatter. Jeg bestemte meg da for å skrive en roman som fylte ut de tomme rommene mellom referatene og diktet opp noen personer som var knyttet til dette Røde Kors-miljøet.

Er navnene og personene autentiske?

– Noen navn er autentiske, noen er byttet ut, og romanskikkelsene er mine og ingen andres. Jeg satte mine begrensninger i at jeg ikke skulle tukle med referatene, jeg skulle gjengi dem så lojalt som mulig, og også holde meg til datoene. Så veldig mye var gitt på forhånd. Romanen skulle foregå på Fagerborg, etter krigen. Men det var disse kvinnene i Fagerborg Røde Kors som først og fremst interesserte meg, sier han.

Hva forteller disse referatene om hvordan kvinnene hadde det?

– Jeg husker moren min var veldig aktiv i Røde Kors og var ofte nede på Røde Kors-stuen på Vestkanttorget hvor de hadde møter, hjalp de trengende i byen og den slags. Jeg la særlig merke til, både den gang og i ettertid, at dette var et slags kvinneunivers. Det var kvinner som var med i Røde Kors og jeg innbiller meg at det var et slags pusterom for dem. Det var en viktig sosial møteplass der de nok snakket om mye annet som ikke kom med i referatene, sier han.

Det er ikke tvil om at Lars Saabye Christensen tar viktigheten i disse referatene på alvor. – Et ord som slo meg underveis, var ordet lojal. Jeg ville være lojal overfor holdningene i disse referatene. Og det har jeg forsøkt etter beste evne å være.

– Dette er jo en skildring av en generasjon kvinner i et miljø i Oslo som på en måte velger bort sine egne

karrierer og sine ønsker. De er hjemmeværende og gjør en fantastisk innsats og jobb der. Det er på mange måter kvinner som valgte bort seg selv. Da de fikk andre ting å henge fingrene i som Røde Kors-arbeidet, så skapte det nok en viss uro blant mennene og sønnene, sier han.

Et bilde av tid og verdier

– Selv følte jeg ikke at Røde Kors-arbeidet til moren min gikk på bekostning av familien. Det var vel heller det at hun kom hjem med litt kringle og sånn, smiler han.

– Men jeg skjønnte hvor mye det betydde for henne og at det var hennes sosiale møteplass, legger han til og forteller at han også bruker andre tilsvarende virkemidler i sitt forfatterskap som brev, almanakker, statistikker og hitlister. – Det er mange sånne ting som trigger min fantasi og mine fiksjoner. Og jeg kommer også til å bruke Røde Kors som bakteppe i mine neste romaner i denne trilologien, røper han.

Forfatteren er nøye med å få fram at disse referatene ikke skal være en slags pynt på tekstene hans. – Det jeg ønsker aller mest er at de skal være et tillegg til min fortelling som gir et bilde av en tid og verdier, som er lett gjenkjennelige og som jeg innbiller meg er vanskeligere å få øye på i dag, sier han. – Det er noe med disse referatene, nøydsomheten, fornuften og idealene som jeg også setter høyt, forklarer han.

Skal være forskjell på idealisme og politikk

– I dag blir vår samvittighet satt på prøve nesten hver dag og folk har ofte dårlig samvittighet for å gå forbi en tigger på gaten. Hver katastrofe er verre enn den forrige. Vi skal gi mer og vi skal gi til flere. Det er hva jeg vil kalle en *god sirkel*. Men vi får aldri god samvittighet likevel.

Vi har plutselig fått store politiske spørsmål som også blir knyttet til moralske holdninger, sier han og utdyper:

– Begreper som at noen er hjerteløse, mens andre er hjertegode, er ikke bra. Da har man forlatt fornuften. Og en politikk uten fornuft er jeg bekymret for. Jeg vil ikke ha en politikk som er basert på idealisme. Røde Kors kan ha idealisme, det ligger på en måte nedfelt i mandatet, men politikere skal få lov til å være politiske, avslutter forfatteren.

« For meg står Røde Kors for godhet. En opplevelse av snille mennesker.

Lars Saabye Christensen

Medlemsinformasjon

Tusen takk for at du er medlem av Røde Kors

Du som medlem er viktig for oss og for lokalsamfunnet ditt. På denne siden finner du nyttig informasjon om medlemskapet.

Som medlem hjelper du:

- Barn og unge som vokser opp i utrygge hjem
- Flyktninger til å orientere seg i en ny hverdag
- Aktiviteter for eldre og ensomme
- Hjelpekorpser som deltar på leteaksjoner, redningsarbeid og sørger for din sikkerhet ved konserter, fotballkamper og andre små og store arrangement.

Nytt medlemsår i Røde Kors

I begynnelsen av januar kommer giro for medlemskapet ditt for 2018 i postkassen. Vi håper du fortsatt vil være medlem i ditt lokale Røde Kors-lag. Medlemskontingenten går til å opprettholde den frivillige aktiviteten som gjennomføres i ditt lokalmiljø.

Utsendelse av medlemskontingent via SMS

Medlemskontingent og medlemskort for 2018 vil bli sendt ut til et lite antall på SMS i januar 2018. Vi kan redusere kostnadene for utsendelse av giro ved å sende ut medlemskontingenten via SMS, men vi ønsker først å teste hvordan den nye betalingsmåten blir mottatt av våre medlemmer. Er testen vellykket, vil vi sende ut medlemskontingenten via SMS til et større antall for medlemsåret 2019.

Avvikling av medlemsfordelene

Fra 1. januar 2018 avvikler vi medlemsfordelene i Røde Kors. Undersøkelser blant medlemmene viser at medlemsfordelene er lite brukt og at det ikke er derfor man har blitt medlem. Du vil selvsagt fortsatt motta Røde Kors-magasinet i posten. De andre medlemsfordelene vil være tilgjengelig ut 2017. Se www.rodekors.no/medlem for oversikt over fordelene.

Lurer du på noe mer? Ta kontakt med kundeservice på rodekors.no.

Beklager feil i omtalen av Haiti-nødhjelpen

Det har vært tungt for mange i Røde Kors med det negative søkelyset etter at VG skrev om feil på nettsiden til Røde Kors i en omtale av nødhjelpsarbeidet på Haiti etter jordskjelvet i 2010.

– Når vi nyter så stor tillit som vi gjør i det norske samfunnet, så er det mange som blir skuffet når det vi kommuniserer har vært feil. Det beklager vi, det er vi lei oss for og det lærer vi av, sier generalsekretær Bernt G. Apeland. Selv om det er tøft for mange med en slik kritikk, og at vi gjør denne typen feil, så er det samtidig viktig for Apeland å minne om at nødhjelpsinnsetningen i Haiti er noe vi kan være stolte av.

Feilene var publisert i en nettkonferanse fra 2015 og 2016: Det stod at 1000 boliger ble

bygd med støtte fra Røde Kors i Norge. Det korrekte tallet er 700.

Det er ikke riktig at innsamlede midler fra Norge var med på å finansiere bygging av 25 helsesentre og fire blodbanker. Det var penger fra andre Røde Kors-foreninger som gikk til dette. Det er heller ikke riktig å si at de ble bygd, for i stor grad var det rehabilitering av eksisterende helsesentre. På disse punktene ble en oppsummerende rapport fra den internasjonale Røde Kors-bevegelsen fra 2015 forstått og sitert feil.

Foto: Talia Frenkel/Amerikansk Røde Kors

Innsatsen på Haiti var omfattende takket være solid støtte fra norske givere, næringsliv og myndigheter:

- Få dager etter jordskjelvet var et feltsykehus på plass.
- 700 midlertidige boliger til flere tusen av de mest sårbare som hadde mistet hjemmene sine.
- Helsearbeid, blant annet for å bekjempe et av de største kolera-utbruddene i nyere tid, forebygging og støtte til ortopedi.

- Forebygging og beredskap mot nye katastrofer.
- Nødhjelp etter orkanen Sandy. Denne innsatsen har gått dit behovene har vært størst, og det har vært god kontroll på bruken av de norske midlene og på resultatene av innsatsen.
- Innsatsen har gått dit behovene har vært størst, og det har vært god kontroll på bruken av de norske midlene og på resultatene av innsatsen.

JULEGAVETIPS

– til den som har alt

Et besøk med hund

150,-

200 liter vann

200,-

Nødhjelp til barn på flukt

175,-

Tre tepper til barn i krigsområder

180,-

Mat til tre barn på flukt

180,-

Hjelp til barn i Norge

150,-

I vår nettbutikk finner du meningsfulle gavekort du kan gi til den som har alt. Eller du kan ønske deg det selv? Du finner gavekort som støtter Røde Kors sitt arbeid i Norge eller internasjonalt. Kortene kan du kjøpe helt frem til julaften – de kan skrives ut med én gang.

Ta en titt i nettbutikken på rodekors.no. Gjør en forskjell denne julen.

Juleaksjonen

PÅ TV 2

LØRDAG
16. DESEMBER
KL 20.00

SE HANNE SØRVAAG, VENDELA KIRSEBOM, NILS BECH, KURT NILSEN, TONE DAMLI, EMELIE HOLLOW, LOTHEPUS, ØYSTEIN "PØLSA" PETTERSEN, GAVIN JAMES, DORA THORALDSDOTTIR, UNNI WILHELMSSEN & HENNING KVITNES, M.FL.

Takk til våre samarbeidspartnere:

Transcom

 Røde Kors